

Informatienota voor de raad

Datum 1 oktober 2020

Onderwerp	Armoede- en schuldenmonitor 2020
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Klaas Sloots

Informant A.H. Janssen/Huub Lubbers

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Telefoon 038 498 2291/ 038 498 3291

Email A.Janssen@zwolle.nl/HGJ.Lubbers@Zwolle.nl

Bijlagen 1. Armoede- en schuldenmonitor 2020

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Kennisnemen van de armoede- en schuldenmonitor 2020

Datum

1 oktober 2020

Inleiding

Jaarlijks stellen we een Zwolse Armoedemonitor op. Via een motie (aangenomen 8 juli 2019) heeft u ook gevraagd om een schuldenmonitor. Per dit jaar ontvangt u derhalve de armoede- en schuldenmonitor ter informatie. Het eerste deel van de monitor geeft inzicht in de ontwikkelingen in omvang en aard van de groep inwoners die rondkomen van een laag inkomen en in het gebruik van de Zwolse armoederegelingen. Het tweede deel schetst een beeld over risico's waardoor schuldensituaties kunnen ontstaan, het profiel van de schuldenaren in Zwolle en soorten schulden. Dit tweede gedeelte is nog in ontwikkeling.

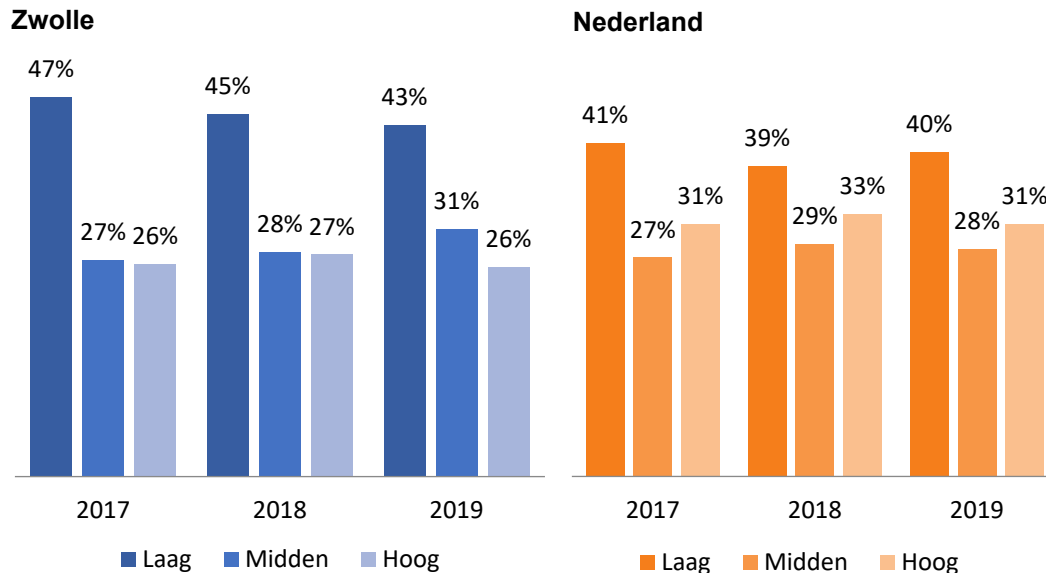
Kernboodschap

In het sociaal domein werken we aan monitoring die ondersteunt bij het sturen op maatschappelijk effect (raadsinformatienota Doorontwikkeling monitoring sociaal domein, januari 2018). Voor het signaleren van ontwikkelingen in de groep inwoners die rondkomen van een laag inkomen gebruiken we de Minima effectrapportage en de Armoedemonitor. De tweejaarlijkse Minimaeffectrapportage geeft inzicht in het effect van onze gemeentelijke armoederegelingen op het huishoudplaatje van huishoudens. In juli 2019 heeft uw raad de meest recente rapportage ontvangen. De Armoede- en schuldenmonitor 2020 geeft inzicht in ontwikkelingen in de omvang van de doelgroep en de problematiek ten aanzien van armoede en schulden over het jaar 2019.

Consequenties

- *Aandeel minimahuishoudens in Zwolle blijft gelijk.*
Zwolle kent begin 2020 6.300 huishoudens die tenminste 1 jaar een inkomen van maximaal 110% van het sociaal minimum hadden. In 2017 waren dit er 6.000. Het aandeel minimahuishoudens ten opzichte van alle huishoudens wijzigt echter niet. Volgens de doorrekening van Stimulansz vindt er vanaf 2017 een toename plaats met jaarlijks 100 huishoudens met een minimuminkomen. Op persoonsniveau blijkt het aantal personen in minimahuishoudens gelijk aan dat in 2019, namelijk 9.500 personen. Het aandeel van de personen in minimahuishoudens in Zwolle (7,8%) is hiermee net boven het landelijk aandeel (7,7%).
- *Het aantal kinderen in minimahuishouden is iets gedaald.*
In Zwolle wonen in totaal 26.500 kinderen, daarvan wonen bijna 2.000 kinderen in een minimahuishouden. Hiermee is het aantal kinderen in minimahuishouden iets gedaald t.o.v. voorgaand jaar.
- *Het aantal langdurige minimahuishoudens blijft gelijk.*
In Zwolle behoort ongeveer de helft van de minimahuishoudens tot de langdurige minima. Van alle Zwolse huishoudens behoort 5,9% tot de langdurige minima. Dit aandeel is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde. Het aandeel kinderen in langdurige minimahuishoudens is sinds voorgaand jaar onveranderd gebleven: 3,8%.
- *We zien een goed gebruik van minima regelingen in Zwolle.*
We zien goed gebruik van de minima-regelingen in Zwolle. Het gebruik blijft over het algemeen ongeveer gelijk ten opzichte van vorig jaar.
- *Het aandeel mensen met een hoog risiconiveau op schulden is stabiel*
Het aandeel mensen dat de afgelopen 3 jaar in Zwolle op basis van betaalgedrag een hoog risicoprofiel voor problematische schulden heeft is onveranderd.
- *Het beeld van de schuldenproblematiek in Zwolle lijkt op het landelijke*
Het blijkt dat 20% van de particuliere huishoudens te maken heeft met problematische schulden of een grote kans daarop heeft. Ongeveer tweeënhalf procent van de huishoudens ontvangt professionele hulp. Geldfit produceert risicoprofielen naar aanleiding van het betaalgedrag van mensen.

Datum 1 oktober 2020

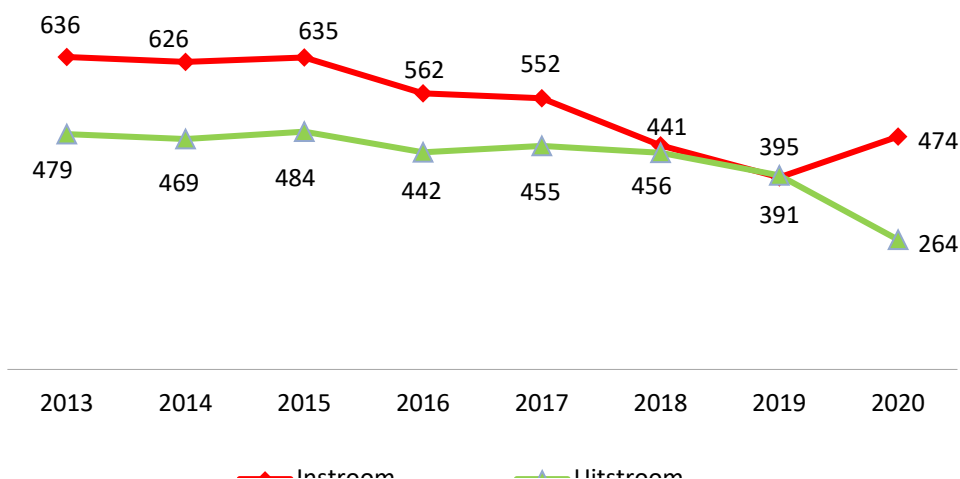
- Het aantal bij de gemeente geregistreerde schuldenaren is toegenomen.*
In 2019 waren er 1.560 personen die Schuldhulpverlening kregen geregistreerd bij de gemeente Zwolle. Dit is een toename ten opzichte van 2018; toen kregen 1.380 personen ondersteuning van de gemeente.

Corona 2020

De armoede- en schuldenmonitor beperkt zich tot de ontwikkelingen in 2019. In het voorjaar van 2020 werden we opgeschrikt door de Corona-pandemie. In april 2020 waren de effecten van COVID-19 al waarneembaar in toenemende werkloosheidscijfers in alle branches. In de gemeentelijke registraties zien we ook al de eerste gevolgen van de pandemie. De toename van instroom in bijstand, vooral onder de jongeren tot 27 jaar en de keldering van uitstroom naar werk.

Onderstaand presenteren wij u de gegevens over het eerste half jaar van 2020. Dit is echter een momentopname. De (voorlopige) cijfers over het derde kwartaal 2020 laten al een afvlakkend beeld zien. **Op basis van onderstaande gegevens kunnen dus geen conclusies getrokken worden voor de ontwikkelingen voor de rest van het jaar.**

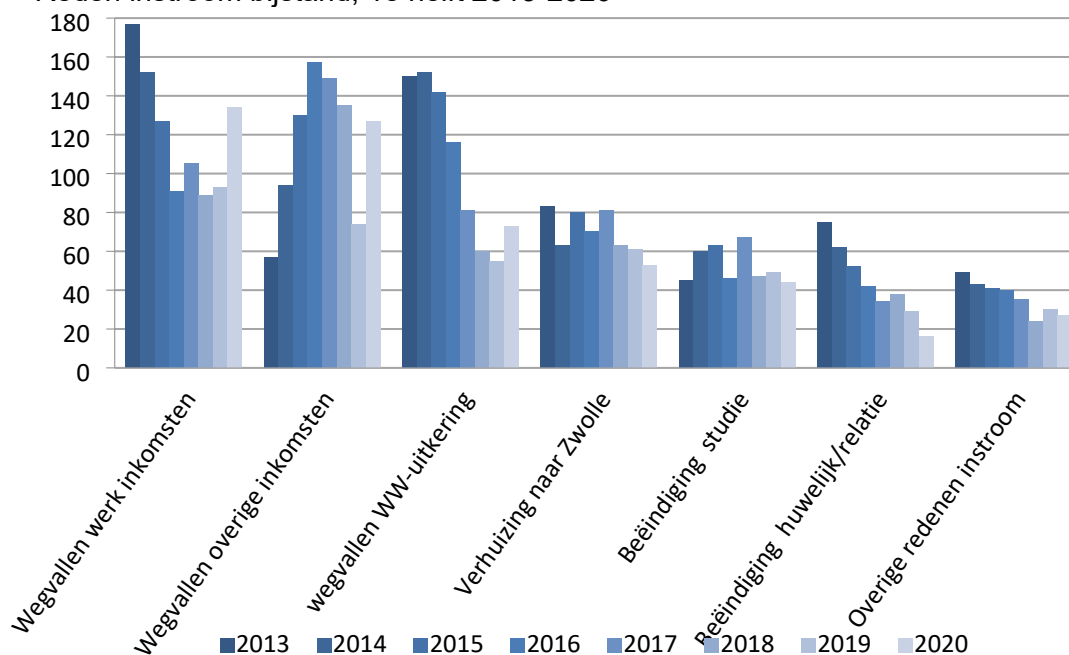
Instroom en uitstroom bijstand, 1e helft 2013-2020

Datum 1 oktober 2020

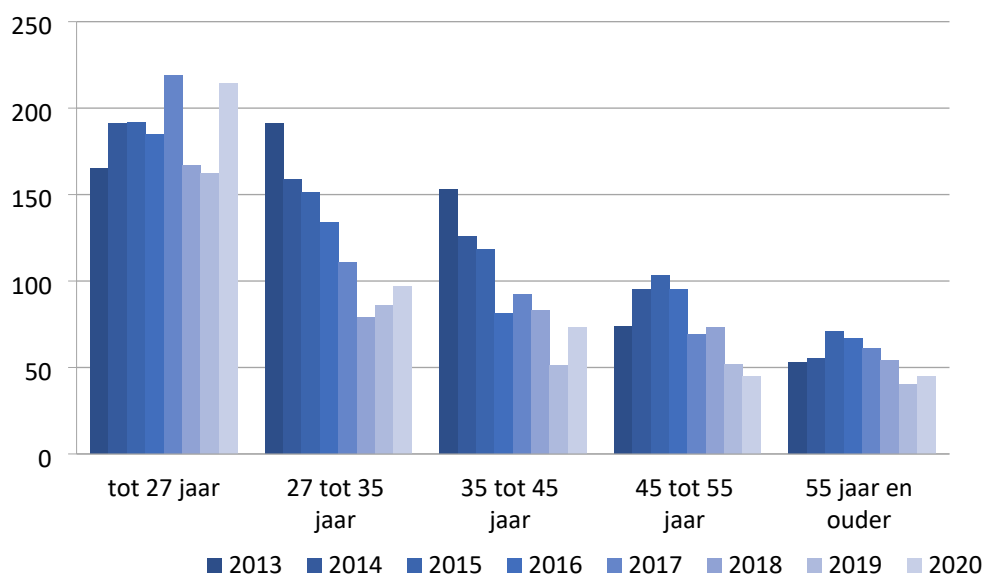
Bij de instroom in de bijstand zien we een afwijkend beeld in de 1^e helft van 2020 waarbij we vooral in de categorieën *wegvallen van werk en inkomsten*, *wegvallen van overige inkomsten* en van *WW-uitkering* een relatief grote stijging zien.

Reden instroom bijstand, 1e helft 2013-2020

Met name de instroom in de categorieën tot 45 jaar is toegenomen, waarbij opvalt een grote toename binnen de categorie tot 27 jaar, waar de voorgaande jaren de instroom in deze categorie daalde.

Leeftijd bij instroom bijstand, 1e helft 2013-2020

In de volgende editie van de monitor (in 2021) zullen we uitgebreider stil staan bij deze inzichten.

Datum 1 oktober 2020

Communicatie

De Armoedemonitor 2020 is openbaar en beschikbaar via www.zwolle.nl/databank.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke